

21 Questions jointes de

- Kathleen Verhelst à Nathalie Muylle (Emploi, Économie et Consommateurs) sur "Le travail saisonnier" (55005516C)
- Ellen Samyn à Nathalie Muylle (Emploi, Économie et Consommateurs) sur "Les travailleurs saisonniers (question de suivi)" (55005870C)
- Anja Vanrobaeys à Nathalie Muylle (Emploi, Économie et Consommateurs) sur "Le travail saisonnier pendant la crise du coronavirus" (55005918C)

21 Samengevoegde vragen van

- Kathleen Verhelst aan Nathalie Muylle (Werk, Economie en Consumenten) over "Seizoenarbeid" (55005516C)
- Ellen Samyn aan Nathalie Muylle (Werk, Economie en Consumenten) over "Seizoenarbeiders (opvolgvraag)" (55005870C)
- Anja Vanrobaeys aan Nathalie Muylle (Werk, Economie en Consumenten) over "Seizoensarbeid tijdens de coronacrisis" (55005918C)

De **voorzitter**: Mevrouw Verhelst is niet aanwezig; haar vraag nr. 55005516C vervalt.

21.01 **Ellen Samyn** (VB): Mevrouw de minister, om het gebrek aan seizoenarbeiders op te vangen, kunnen tijdelijke werklozen zich aanmelden om de vitale land- en tuinbouwsector uit de nood te helpen. De land- en tuinbouwbedrijven maken zich echter opnieuw zorgen over een tekort, aangezien er voor onder andere de komende aardbeienoogst opnieuw 15.000 à 20.000 plukkers nodig zullen zijn. Ook de piste om tijdelijke werklozen in te schakelen, zal wegvallen, aangezien heel wat bedrijven heropgestart zijn.

21.01 **Ellen Samyn** (VB): Pour compenser la pénurie de travailleurs saisonniers dans les secteurs de l'agriculture et de l'horticulture, les chômeurs temporaires peuvent se présenter pour prêter main forte. Cette option n'existera plus lorsque de

Mevrouw de minister, op 20 april stelde ik u reeds een vraag over de nood aan buitenlandse seizoensplukkers. U meldde toen dat er in samenwerking met Buitenlandse Zaken volop gesprekken werden gevoerd om de doorgang te kunnen verzekeren. Er werd toen ook nagedacht over gezamenlijk transport om de buitenlandse plukkers hierheen te halen.

Vandaag is het 15 mei en de vitale sector hoopt nog steeds de vaste buitenlandse seizoenarbeiders hier te krijgen. Voor die seizoenarbeiders wordt in een COVID-19-attest voorzien dat de plukkers het recht geeft om zich binnen de Europese Unie naar plukgebieden buiten de grenzen van het eigen land te verplaatsen. Dat loopt echter niet van een leien dakje. Vaak is er een probleem aan de grens. De grenspolitie interpreteert de documenten blijkbaar niet altijd op de juiste manier. Bijgevolg wordt de seizoenarbeiders de toegang tot ons land geweigerd.

Uw Vlaamse collega, minister Crevits, verklaarde gisteren in de commissie voor Landbouw dat de procedures om de seizoenarbeiders toe te laten op ons grondgebied, gefinetuned zijn.

Aangezien er nog steeds een tekort dreigt voor seizoenarbeiders in die vitale sector, welke maatregelen zal de regering hiervoor nemen? Wordt er bijvoorbeeld gedacht aan de inschakeling van langdurig werklozen?

Een van de reeds genomen maatregelen was de uitbreiding van de plukkaart van 65 dagen naar 130 dagen. Indien het tekort aan seizoenarbeiders blijft, denkt de regering eraan om de plukkaart opnieuw te verlengen?

Werd uiteindelijk een transport georganiseerd of staat dat nog op til?

Ten slotte, zijn de procedures om seizoenarbeiders op ons grondgebied toe te laten, gefinetuned of worden nog steeds seizoenarbeiders aan de grens tegengehouden, hoewel ze wel degelijk de geschikte documenten bij zich hebben?

21.02 Anja Vanrobaeys (sp.a): Mevrouw de minister, op dit moment zijn er ongeveer 9.000 buitenlandse seizoensarbeiders aan het werk in ons land. Meestal gaat het om mensen die in het begin van het jaar al kwamen om fruit te snoeien. Toen de coronacrisis begon, hebben ze van de overheid een verlenging gekregen van hun plukkaart.

Ondertussen heeft de Europese commissie een aanbeveling uitgebracht dat seizoensarbeid opnieuw is toegelaten in essentiële sectoren, al bestaat hierover nog onduidelijkheid aan sommige grenzen. Tevens hebben de sociale partners de ERMG geadviseerd dat seizoensarbeiders uit het buitenland in het bezit moeten zijn van een COVIDfree attest. De land- en tuinbouw geeft aan de komende maanden nood te hebben aan 15.000 tot 20.000 extra werkkrachten.

Met betrekking tot die versoepeling van seizoensarbeid, heb ik volgende vragen:

Zijn er nog andere beslissingen of adviezen met betrekking tot de tewerkstelling van seizoensarbeiders?

nombreuses entreprises redémarreront. Pour la récolte des fraises par exemple, il faut entre 15 000 et 20 000 cueilleurs. Le secteur espère encore toujours pouvoir recevoir l'aide des travailleurs saisonniers étrangers réguliers. Un certificat COVID-19 négatif leur permettant de se déplacer au sein de l'UE en direction des zones de récolte est prévu pour eux, mais le voyage ne se déroule pas toujours sans accrocs.

Quelles mesures prendra le gouvernement pour résorber la pénurie? Est-il possible de mettre des chômeurs de longue durée à contribution? La "carte cueillette" sera-t-elle prolongée? Un convoi a-t-il été prévu ou le sera-t-il à l'avenir? Les procédures pour autoriser les travailleurs saisonniers à venir sur notre territoire sont-elles déjà au point ou bien existe-t-il encore des obstacles?

21.02 Anja Vanrobaeys (sp.a): À l'heure actuelle, environ 9 000 travailleurs saisonniers étrangers travaillent dans notre pays. Ils ont obtenu du gouvernement une prolongation de leur "carte cueillette" au début de la crise sanitaire. La Commission européenne a en effet recommandé d'autoriser à nouveau le travail saisonnier dans des secteurs essentiels, alors que les partenaires sociaux ont conseillé d'exiger de ces travailleurs un certificat COVID-19 négatif.

D'autres décisions ou d'autres avis ont-ils été émis? Comment le certificat est-il contrôlé? Ce contrôle présente-t-il suffisamment de

Op welke manier wordt het COVIDfree attest van buitenlandse werknemers gecontroleerd? Biedt dit attest de nodige garanties dat er effectief in het buitenland is getest? Zijn hierover op Europees niveau afspraken gemaakt? Zo ja, welke?

Worden er naast de generieke gids die van toepassing is op hun tewerkstelling ook specifieke regels voorzien voor hun huisvesting die hen veelal wordt aangeboden door de werkgever?

Werden hierover afspraken gemaakt in een sectoraal protocol?

Met dank voor de verstrekte antwoorden.

21.03 Minister **Nathalie Muylle**: Collega's, door de coronacrisis zijn om verschillende redenen, zoals gesloten grenzen, angst bij werknemers en moeilijke verplaatsingen, minder seizoenarbeiders uit Oost-Europa naar ons land afgereisd. De federale en regionale regeringen hebben alles in het werk gesteld om te verzekeren dat er voldoende seizoenarbeiders in de land- en tuinbouw aan de slag zouden kunnen. U verwees reeds naar een aantal beslissingen, zoals de mogelijkheid voor tijdelijke werklozen om aan de slag te gaan als seizoenarbeider met behoud van een deel van de uitkering, en de verdubbeling van het aantal dagen dat onder het statuut van seizoenarbeider voor dit jaar gewerkt kan worden.

De Vlaamse regering heeft met het initiatief *Help de oogst* van de VDAB de inspanningen om werkzoekenden naar de sector toe te leiden, verhoogd. Recent heeft de federale regering het voorstel van de heer Ducarme goedgekeurd om leefloontrekkers toe te laten als seizoenarbeider bij te verdienen.

Daarnaast was het nodig om de veiligheidsdiensten duidelijkheid te verschaffen over de voorwaarden waaronder seizoenarbeiders het grondgebied kunnen betreden. Ik wil nogmaals onderstrepen dat de regering de communicatie van de Europese Commissie heeft gesteund dat het vrij verkeer van werknemers en in het bijzonder van seizoenarbeiders een steunpilaar blijft van de eenheidsmarkt.

Voor een correct verloop werden er adviezen gevraagd aan CELEVAL en de ERMG. Dat is uiteindelijk uitgemond in de bevestiging door de minister van Binnenlandse Zaken dat seizoenarbeiders naar ons land kunnen reizen onder de voorwaarden die de ERMG heeft gedefinieerd. Een seizoenarbeider moet bij aankomst in België een attest van zijn werknemer kunnen voorleggen, alle social-distancingmaatregelen moeten nageleefd worden en de werkgever moet in de nodige voorzorgsmaatregelen voorzien bij de uitvoering van het werk en tijdens verplaatsingen. De uitvoering van een voorafgaande test is momenteel materieel nog niet mogelijk. Hierover worden nu afspraken gemaakt tussen de sociale partners.

Door Prevent Agri, een structuur opgericht door de sociale partners in de land- en tuinbouw, zijn er duidelijke onderrichtingen opgesteld in verband met de huisvesting van seizoenwerknemers. De onderrichtingen zijn aan de werkgevers bezorgd. Ze werden niet in een sectoraal protocol vastgelegd, maar door het paritair karakter van Prevent Agri zijn de instructies ook gedragen door de sociale partners.

garanties? Quels accords éventuels ont-ils été conclus à ce sujet au niveau européen? Des règles spécifiques en matière de logement sont-elles en vigueur? Des accords ont-ils été conclus à ce sujet dans le cadre d'un protocole sectoriel?

21.03 **Nathalie Muylle**, ministre: La crise du coronavirus a empêché de nombreux travailleurs saisonniers d'Europe de l'est de rejoindre notre pays. Le fédéral et les régions ont fait l'impossible pour que le secteur agricole et horticole puisse engager suffisamment de saisonniers, en permettant par exemple aux personnes en chômage temporaire de travailler pour ces secteurs tout en conservant une partie de leur allocation, et en doublant le nombre de journées autorisées ouvrées comme saisonnier. L'initiative "*Help de oogst*" du VDAB avait pour ambition d'attirer davantage de demandeurs d'emploi vers ce secteur et récemment, le fédéral a avalisé la proposition visant à permettre aux bénéficiaires du revenu d'intégration de se constituer un revenu d'appoint en devenant travailleur saisonnier.

Par ailleurs, les services de sécurité devaient obtenir davantage de clarté sur les conditions dans lesquelles les travailleurs saisonniers pouvaient rejoindre notre pays. Le gouvernement a soutenu la communication y afférente de la Commission européenne. Des avis ont été demandés à la CELEVAL et à l'ERMG, après quoi le ministre de l'Intérieur a autorisé l'accès de travailleurs saisonniers au territoire belge, aux conditions de l'ERMG: il leur appartient de présenter, à leur arrivée, une attestation de leur employeur, et de respecter toutes les mesures de distanciation

Mevrouw Samyn, u vraagt of bepaalde maatregelen, zoals die in verband met de plukkaart, zullen worden verlengd. Ik heb vorige week in het debat hier gezegd dat ik de sector om cijfers heb gevraagd om na te gaan van welke van de verschillende oplossingen die we hebben aangereikt, gebruik wordt gemaakt. We zullen dan ook op basis van de noden en van het cijfermateriaal bekijken of we de maatregelen de komende periode zullen verlengen.

sociale et il appartient à l'employeur de prendre des mesures de précaution lors du travail et des déplacements. Des accords sont actuellement conclus entre les partenaires sociaux sur un test préalable. Prevent Agri, créé par les partenaires sociaux dans le secteur agricole et horticole, a rédigé des instructions claires concernant le logement.

En ce qui concerne la prolongation de la carte cueillette, j'attends les chiffres du secteur. Nous nous fonderons sur les besoins pour décider ou non de prolonger les mesures durant la période à venir.

21.04 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ondanks de inspanningen op federaal niveau en op het niveau van de deelstaten trekt de vitale sector nog steeds aan de alarmbel. De land- en tuinbouwbedrijven en de fruitteelt verdienen alle hulp die ze kunnen krijgen en die ze nodig hebben. Er zijn nog steeds veel handen te kort bij het planten, oogsten en sorteren van vruchten.

21.04 Ellen Samyn (VB): En dépit des efforts fournis par les entités fédérées et le fédéral, le secteur continue de tirer la sonnette d'alarme. Ces entreprises manquent de bras et méritent notre aide. La recherche de main-d'œuvre intérieure supplémentaire doit être considérée sous une perspective plus large. Nous sommes favorables à ce que les entreprises de travail adapté soient davantage incluses dans l'effort. Par ailleurs, il est regrettable qu'une mauvaise communication ait empêché les cueilleurs saisonniers étrangers d'arriver plus rapidement sur leur lieu de travail.

Wat het inschakelen van extra binnenlandse krachten betreft, mag dit nog breder worden bekeken. Een initiatief dat het Vlaams Belang zeker mee ondersteunt, is het extra inschakelen van de maatwerkbedrijven.

Wat de buitenlandse seizoenplukkers betreft, zit de landbouwsector met de handen in het haar omdat door de reisbeperkingen heel wat buitenlandse seizoenarbeiders dit jaar nog niet naar ons land konden afreizen. Het is dan ook betreurenswaardig dat het door misinterpretatie en miscommunicatie nog weken heeft geduurd vooraleer de buitenlandse seizoenplukkers op hun plaats van arbeid zijn geraakt. Het is niet te begrijpen dat een en ander niet beter kon worden afgestemd.

21.05 Anja Vanrobaeys (sp.a): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Er zijn inderdaad heel wat problemen geweest: seizoenarbeiders dachten zelf dat zij naar België konden komen en de werkgevers dachten dat zij op hen een beroep konden doen en dat zij wel over de juiste documenten beschikten, maar aan de grens werden zij toch tegengehouden. Ik hoop dat die problemen nu zijn opgelost door overleg.

21.05 Anja Vanrobaeys (sp.a): Des travailleurs saisonniers ont rencontré quelques problèmes aux frontières en raison de mauvaises interprétations de leur part mais aussi de la part des employeurs. Espérons qu'à la suite des concertations, ces difficultés sont aujourd'hui aplanies. Je suis ravie par ailleurs que des accords aient été conclus à l'échelon sectoriel sur l'hébergement des travailleurs saisonniers, en tenant compte du risque de contamination. Ces accords doivent à présent être respectés afin que l'ensemble des

Het stemt mij alleszins tevreden – die ongerustheid was er wel in de sector – dat er ook onderrichtingen zijn afgesproken op sectoraal niveau voor de huisvesting van de seizoenarbeiders. Social distancing tijdens het uitvoeren van het werk is immers één zaak, maar meestal worden de seizoenarbeiders ook gehuisvest door de werkgever. Bij de werknemers bestond daarover een zekere ongerustheid, want

wanneer iedereen bij wijze van spreken in elkaars bubbel treedt, vergroot ook het besmettingsgevaar. Indien daarover afspraken worden gemaakt, zal het erop aankomen ervoor te zorgen dat die afspraken ook worden nageleefd en dat zij nadien, wanneer er zich problemen voordoen, ook kunnen worden gehandhaafd, zodat iedereen, seizoenarbeiders en andere werknemers in die sector, in veilige omstandigheden kan werken.

acteurs du secteur puisse travailler en toute sécurité.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.